

poznavali, bili su duboko uvjereni da je **umro svetac**. Jedan je njegov prijatelj izjavio: »Nikad nisam osjetio da mi je Bog tako blizu kao kad sam razgovarao s Don Poppe-om.« (LZ 320). Vrlo je značajna izjava Kard. Mercier-a: »Prvi put kad sam ga vidio, bio sam duboko dirnut u duši: iz njega je izlazila bujica milosti. (LZ 288) Ja ga zazivam kao sveca i nadam se da će ga jednoga dana Crkva proslaviti.« (LZ 322)

Ni danas, nakon više od 40 godina poslije svoje smrti, Don Eduard Poppe nije zaboravljen. On i poslije svoje smrti duhovno živi, posebno u mnogim svećenicima koji slijede primjer njegova kreposna života. Njegov grob nije nikad osamljen. Mnogobrojni hodočasnici dolaze da nad njegovim smrtnim ostacima traže njegovu pomoć i zaštitu, da mole za njegov zagovor kod Boga. Već je g. 1952. završen dijecezanski proces, odobreni su mu spisi 1959. Pred dvije godine (29. III 1966) otvoren je u Rimu kanonski **proces za njegovu beatifikaciju**. Nadamo se da neće proći mnogo vremena, pa ćemo Don Eudarda Poppe-a, apostola svećeničke svetosti, vidjeti na oltaru!

Dr o. Jeronim ŠETKA

SVEĆENIK DANAS

Lionski nadbiskup i kardinal Renard svestrani je poznavalac svećeničkih problema, o kojima je pisao i prije i poslije Sabora u svojim knjigama i člancima. Značajne su mu dvije knjige o tome: »Prêtres diocésaines aujourd'hui« i »Un seul sacerdoce-Evêque et prêtres«. U listopadskom broju časopisa »Ecclesia«, koji izlazi u Parizu, napisao je zanimljiv članak. Iz njega ćemo izvaditi glavne misli. Poučne su i za nas i za naše prilike.

Svećenik je odavno ušao u literaturu. Nastale su o njemu priče, čija antiklerikalna zajedljivost prelazi granice. Svećenik je postao glavno lice u romanima i kazališnim komadima. pisci o njemu pišu s više ili manje psihološke pronicavosti i stvarne točnosti. Ubacili su ga u sadašnji svijet. Neki su pisci zašli dublje u svećeničku tajnu pišući pod svjetlom vjere i svog vlastitog genija, a da ipak nisu uspjeli zahvatiti svu istinu o svećeništvu, koje se dotiče i tajne samog utjelovljenja rassetoga Krista-Boga! Svećenik je postao jedna od glavnih tema suvremenog kina. Mase privlači taj čovjek u dugoj crnoj haljini. Zagonetan, težak

radi same prisutnosti, koja upozorava na drugi svijet i na zahtjeve morala. Mnogi u tim komadima traže od svećenika, da im saopći tajnu svog celibata, svoga odricanja i svoje ljubavi...

Kakvo god bilo mjesto svećenikovo u literaturi, kazalištu i kinu, svećenik čini svakako dio života jedne zemlje. Francuski puk uglavnom ima prema svećeniku svoju skrivenu odanost bez obzira na ideologije. Seoski svijet voli svog župnika. Gradanski svijet dijeli svog dušobrižnika. Svećenik je povezan sa životom naroda i spreman je na svakovrsne žrtve. Obični svijet to vidi i poštuje. Svećenik se muči odgojem djece i mladeži. Vodi brigu za bolesnike i starce. Širi ljubav prema bližnjemu. Govori o pravdi. Izabrao je celibat i poučava o čestitosti i bračnoj vjernosti. Živi siromašno i radi bez vlastitih interesa. U službi je za sve ljude. Govori u ime Boga. Pažljiv je za probleme, katkada vrlo tragično po svom trajanju, ali on naviješta Krista i život, koji se nastavlja iza smrti. Šta svećenik misli o svom svećeništvu? Ako u svojoj skromnosti dadne odgovor, priznat će, da je njegov život paradoks. On je u potpunosti čovjek s ljudskim slabostima, a ipak je postao slobodno po neshvatljivom izboru Duha Svetoga polaganjem biskupovih ruku-čovjek Božji s dužnošću da ljudima propovijeda vječne istine ljudskim riječima, da ljudima dadne život Kristov najprije u izvoru vode na Krštenju, zatim putnički Kruh u Euharistiji. On siromašan pokazuje bogatu Žrtvu Kristovu, koja pomaže ljude u borbama, žalostima i nadama.

Te svećenike, Božje ljude među ljudima, nazivlju bez razlike župnicima. Zovu ih »svjetovnim« svećenicima za razliku od redovničkih, koji žive prema pravilu neke kongregacije. Da se taj naziv krivo ne tumači, radije se nazivlju biskupskim svećenicima. Oni svoje svećeništvo i svoj apostolat provode pod vodstvom biskupa s kojim su sjedinjeni kao sinovi s ocem. Tu su radi kristijanizacije biskupije po razasutim selima, radničkim predgrađima, po nemirnim gradovima, u odgojnim ustanovama, sirotištima, bolnicama u društvima Katoličke Akcije. Rade kao vjeroučitelji u školama. Idu tamo, kamo ih pošalje biskup s apostolskom misijom da poučavaju sve ljude o ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Mnogi se nalaze u veoma teškim prilikama, ali biskup ne može ostaviti u tami ni jedan dio teritorija, što mu ga je povjerio Papa. Po svojim svećenicima on preuzimlje terete za sve krajeve. Ti su svećenici na fronti i ne mogu se povući u tvrđave i ostaviti bojno polje neprijatelju, koji će sijati otrov.

U Francuskoj ima 47.000.000 stanovnika sa 43.000 diecezanskih svećenika. Znači jedan svećenik na 10.000 stanovnika. Manje nego u Belgiji, Španjolskoj i Italiji, a više nego u Njemačkoj i Portugalu, a mnogo više nego u Africi i Južnoj Americi, gdje je neobično silan manjak svećenika. Neki drže po više župa — čak po tri i sedam župa. Ni s prevoznim sredstvima, pa i s vlastitim, nisu u stanju pastorizirati kako treba.

Mnogi žive skromno i siromašno. To siromaštvo katkada graniči s bijedom. Mnogi seoski svećenik jedva će jednom sedmično imati mesni obrok. Mnogi nisu u stanju nabaviti ni potrebno rublje, pa im roditelji i dobročinitelji u tome pružaju pomoć. Država se ne brine za njih i oni ne žale za tzv. »dobrim vremenima«. Siromaštvo, iako teško, evanđeoska je krepost i uvjet slobode i pouzdanja u Boga! Vjernici, i koji poštuju svoga svećenika, nisu mu u stanju često puta pomoći. On živi od »slučajnih prihoda«. Od milodara, od priloga za sprovode i vjenčanja. Od pomoći, što je dobije od biskupa-prema mogućnostima i potrebama. Ali mnogi ostaju uvijek »ekonomski slabi«. Mnogi ne mogu smoći 250 franaka mjesečno. Drži ih na fronti Ljubav Kristova!

Kad je mladomisnik Ivan Marija Vianney dobio dekret za jednu župu Ars, bilo mu je rečeno: »U toj župi nema puno Božje ljubavi, pa se Vi pobrinite za to!« U svojoj dobroti Vianney je shvatio tu primjedbu doslovno. Pastoralnim radom, molitvom i pokorom s 15 sati dnevnog ispovijedanja posvetio je sebe i obratio župljane.

Većina bi francuskih svećenika morala znati da nema puno ljubavi Božje tamo kamo ih šalje biskup. Ima li vjere u tom narodu? U životu mnogih Francuza i Francuskinja provodi se takav život kao da skoro nemaju vjere u Boga, u Krista, u Crkvu i Općinstvo Svetih!

Oko 32% Francuza, uračunavši i djecu, odazivlje se na nedjeljnu Misu. Ostali, kršteni, nakon Svečane Pričesti, zahvaćeni i zarobljeni materijalnom civilizacijom, često afrodisijatskom, ostavljaju Misu i svog Učitelja Krista.

Iznevjerili su se Bogu, kome su bili položili svečanu zakletvu vjernosti! Tehnika će dovesti čovječanstvo u konfort-u i uživanju u nova poniženja do pada civilizacije u egoizmu, mržnji i ratovima . . .

Tako su svećenici s biskupima suočeni s manjkom vjere u Boga ili barem manjkom vjerskog života u mnogim francuskim pokrajinama, napose među manualnim radnicima, koji jedva 20% poštuju nedjelju!

Da se pokršćani dekristianizirani svijet, potrebno je oživjeti apostolat kršćanskih laika. Napose radnički svijet! Ima svećenika, koji su sami postali radnici u rudnicima, na gradilištima, u najsiromašnijim naseljima s namjerom da evangeliziraju najbjednije. Ali bez pomoći vjernika-apostola ne će se moći puno učiniti!

Nedjeljom seoski župnici prevaljuju po 30—40 km da mognu vjernicima pružiti prigodu za svetu Misu. Žalosti ih broj onih, koji bez razloga ostaju bez Mise. Koji ulaze u crkvu samo o Božiću, Uskrsu i Svim Svetima. Ima i takvih, koji ulaze u crkvu samo prigodom krštenja, Svečane Pričesti, Vjenčanja i sprovoda! Zato su posebna utjeha svećenicima oni vjernici, koji prakticiraju kršćanstvo. Čija je vjera jednostavna, molitva iskrena. Čije su Pričesti česte i plodne, iako još nisu postali smjeli apostoli ni utvrđeni svjedoci u svagdanjem životu, a još manje u liturgijskom životu Crkve. U pogledu poučavanja djece u kršćanskom nauku, koji traje do 14. godine, svećenici imaju pomoć od laičkih apostola. U tome sudjeluju djevojke, žene, a i muškarci. Ako se bude brižljivo u tome radilo u ovom poganskom svijetu, postići će se bolji uspjesi.

Ali se ne smije zaboraviti da nije poganstvo u Francuskoj jedina zapreka širenju Evanđelja! Možda je tome zapreka i slaba vjera kod svećenika! Manjak pouzdanja u nadnaravna sredstva: molitve, pokore i ljubavi! Krist je rekao: »Bez mene ne možete ništa učiniti!« Pred svećenicima su problemi apostolskog djelovanja protiv bura i oluja kao na početku Crkve! Ljudske neprijateljske sile i duh tame bit će na putu do svršetka svijeta. Na to se ne smije zaboraviti . . .

Za predobivanje današnjeg svijeta za Krista, od svećenika se traži da po njima svijetli Krist. Da budu njegovo vjerno ogledalo! Da se u tu svrhu nadahnjuju enciklikom Pape Ivana XXIII. Enciklikom, koju im je uputio o stotoj godišnjici arskog župnika s trostrukim pozivom za evan-

deosku svećeničku ascezu: siromaštva, čistoće i poslušnosti! Za osobni život molitve usredotočen u Euharistiji. Za apostolsku revnost za spasenje svijeta po duhovnom radu. Po studiju i temeljitom propovijedanju, po ispovjedničkoj službi...

Potrebno je i više svećenika u tom svetom poslu. Stariji izumiru, a mlađih malo dolazi. Za nove svećenike, za njihova zvanja i odgoj dužni su voditi brigu ne samo svećenici, nego i vjernici! Svako je zvanje posebna milost. Zato će se redovito moći razviti jedino u potpuno kršćanskoj sredini. Samo tako se možemo nadati uspjehu u radu u svijetu, koji će možda postati još poganskiji!

Da rastumači brojna obećanja u prvim vjekovima kršćanstva, Bergson je govorio za svećenike i glasnike Kristove: »Samo njihovo postojanje je-poziv!« Krist i sada pozivlje: »Budite moji svjedoci!« Evandeosko i katoličko svjedočanstvo istodobno je i kvasac i sô i svjetlo i jedinstvo. Treba se zagledati u Kristovu poruku, u iskustvo Crkve, u primjere apostola i mučenika. Svako svjedočanstvo je zračka Kristove svetosti. Apostol, koji ne ide za svetošću, ne će postići uspjeha. Istinita je riječ Leona Bloy-a: »Samo je jedno žalosno, a to je što nema svetaca!«

Dr Srećko BOŠNJAK

P S A L A M 149

Naslov: Aleluja.

Prema našem mišljenju naslov nam kaže da je psalam pjesma zahvalnica Jahwehu, sastavljena nakon povratka.

Od auktora jedni drže da je spjevan za vrijeme Ezdre ili Nehemije, a drugi za vrijeme Makabejaca, i da slavi pobjedu Božjeg naroda nad njegovim neprijateljima u dotično doba.

Vaccari dijeli psalam u dva dijela. U prvom (1—4) se govori o svećanoj službi Božjoj u hramu, a u drugom (5—9) o borbi koju istodobno vodi Božji narod s poganskim neprijateljima, pa bi se zato psalam, prema njegovu mišljenju, mogao staviti u Nehemijino doba (Neh. 4, 16—18) ili u ono Makabejsko (I Mak. 4, 54). — O. c. 586. — Slično mišljenje zastupa i Novi Psaltir (o. c. 310). Makabejsko je doba predložio već B. Duhm u svoje vrijeme (o. c. 484).